

DITUR IJA

E PERKONËRËME EQIP LITERARE BE DITURAKE

DEL NE HERE NE MUAJ

Drejtues: LUMO SKENDO

MBAN:

Nevojat e Qqiperise per Bujqesi: Lumo Skendo. — Banat e Elbasanit Rras' e Barde. — Letre s' ime mbese. — Dodona. — Te dages, E. Kolenaa. — Be mjafton, Lulo Malesori. — Kange Populore, G. F. — Drita de pyrrate. — Nga istori e kafet. — Andej-ketj. — Bibliografi.

SELANIK

DITURËJA

Nevojat e Çqiperisë për bujqësi.

SKA qeri që të mos çohë varfërin' e sotme të vendit tene dhe të mos qaje me lot të zes. Sa të jemi në këtu të varfërë, sa të vuajmë në moskamje dhe në të këqija, kurre të mos çprehim në qe përparim, se përparimi behete me kamje dhe kamja sjele përparimin.

Vendi yn' është i pasurë, është i mirë. Pë dhe s' ka vent të lik dhe të çkrete mi dhe që të mos behete qe kopet lule me të punuarë dhe me të diturë. Hëriu me punë dhe me dije është i zoti që të nxjere fitim nga çdo vent, dhe ng' ay që dukete çkretetire. Se çdo vendi Perëndija i ka dhënë qe pemë: tek s' behete gruri behete patateja, tek s' del miser del duhan, tek s' jep të larta ep uli, ep vretë, ep mana dhe mendafë. Tek s' punohete ka pyje, ka kulota. Arrin' që të punojmë, që të duamë të fitojmë dhe të dime qyç të përdorim punën dhe djersen t'ene.

Hiqni dhe çikoni qyç punon bota: Kur kini ca të hoja në çep bënë q' uditim në Evropë dhe çikoni e vëreni qyç punohete dhe, qyç mbahene çifliket, qyç ron dhe fiton bota. Ahere do të kupetoni se dhe nga guri munt të nxjere para qeriu: arrin që të dojë dhe të dije. Përtimi dhe varfërija janë dy të meta, dy turpe; qeriu i lirë punon dhe fiton, fiton me nder dhe me djersë!

Nuke do të numurojmë këtu gijë burimet e fitimevet që kemi në Çqiperi dhe qyç munt që të heqim dobi soje. Keto i lemë për më tej, se vendi ynë vertet ka qe tok gerra që sot rrinë pa fitim dhe presin që të na japin kamje dhe lumteri kur të zemë të punojmë.

Sot këtu duamë vetem të tregojmë ca gerra të nevojçime dhe të lehta që na mungojnë dhe nga çkaku i së cilavet fitimi ynë mbetet përgysmë. Keto janë maqinat e bujqësisë.

Nuke flasim këtu as për maqinavet të mbëda që lerojnë dhënë as për maqinavet për të çirë: Keto janë të çtrëqta dhe s' përdoren dot lehtë. Po janë qe tok maqina të lira, që përdoren lehtë dhe që na japin fitim të madh.

E para nga keto është parmenda. Parmend' e sotme që na ka mbetur nga koha kur ishin gysëm t' egerë bota, s' e punon as mirë as lehtë dhënë. Na duhen parmenda të ra që të lerohet' ara mirë dhe të pronditij mirë.

